

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Sžf/39/2012
Identifikačné číslo spisu:	6012200163
Dátum vydania rozhodnutia:	27.11.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Ida Hanzelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:6012200163.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Jany Zemkovej, PhD. a Mgr. Petra Melichera v právnej veci žalobcu ELSTAP, s.r.o., so sídlom Námestie SNP 3, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 44 795 149, zastúpeného Podtatranská advokátska kancelária, s.r.o. so sídlom Murgašova 6/87, Poprad, IČO: 47 234 237, adresa pre doručovanie Nám. Sv. Egídia č. 95, 058 01 Poprad, proti žalovanému Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky so sídlom Lazovná ulica 63, Banská Bystrica, o preskúmanie rozhodnutí žalovaného č. I/221/23052-127390/2011/994088-r, č. I/221/23052-127391/2011/994088-r a č. I/221/23052-127394/2011/994088-r všetky z 09. decembra 2011, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 23S/18/2012-28 z 25. apríla 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 23S/18/2012-28 z 25. apríla 2012 z m e ň u j e tak, že rozhodnutia žalovaného č. I/221/23052-127390/2011/994088-r, č. I/221/23052-127391/2011/994088-r a č. I/221/23052-127394/2011/994088-r všetky z 09. decembra 2011 a rozhodnutia Daňového úradu Banská Bystrica II č. 851/230/76705/11/MHud, č. 851/230/76710/11/MHud a č. 851/230/76700/11/MHud všetky z 23. septembra 2011 z dôvodov podľa § 250j ods. 2 písm. d) Občianskeho súdneho poriadku z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Žalovaný j e p o v i n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 1 599,12 Eur, pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku v sume 264,- Eur a trov právneho zastúpenia v sume 1 335,12 Eur, na účet jeho právneho zástupcu Podtatranská advokátska kancelária, s.r.o. so sídlom Murgašova 6/87, Poprad, IČO: 47 234 237, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“) zamietol podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutí žalovaného uvedených v záhlaví rozsudku ako i prvostupňových rozhodnutí Daňového úradu Banská Bystrica II (ďalej len „správca dane“) č. 851/230/76705/11/MHud, č. 851/230/76710/11/MHud a č. 851/230/76700/11/MHud všetky z 23.

septembra 2011. Žalovaný druhostupňovými správnymi rozhodnutiami podľa § 48 ods. 5 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správe daní“) potvrdil rozhodnutia správcu dane, ktorými bol žalobcovi podľa § 35 ods. 1 písm. e) zákona o správe daní vyrubený sankčný úrok za nezaplatenie preddavkov na daň z príjmov právnickej osoby v lehote splatnosti podľa § 42 ods. 2 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení účinnom do 31.12.2010 za zdaňovacie obdobie v poradí uvádzaných rozhodnutí správcu dane II. štvrťrok 2010 vo výške 48,20 Eur, III. štvrťrok 2010 vo výške 32,- Eur a I. štvrťrok 2010 vo výške 64,30 Eur.

Krajský súd odvolávajúci sa na medze podanej žaloby preskúmal napadnuté rozhodnutia daňových orgánov oboch stupňov v súvislosti s aplikáciou ustanovenia § 42 ods. 2 v spojení s § 42 ods. 5 a ods. 6 zákona o dani z príjmov a dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutia a postup správnych orgánov sú v súlade so zákonom.

Krajský súd vychádzal z obsahu administratívneho spisu, v ktorom zistil, že žalobca bol zaevidovaný na Daňovom úrade Banská Bystrica II dňa 12.06.2009. Podľa daňového priznania k dani z príjmov právnickej osoby podľa zákona o dani z príjmov podaného žalobcom 30.03.2010, za zdaňovacie obdobie od 09.06.2009 do 31.12.2009, je daňová povinnosť žalobcu na dani z príjmov právnických osôb za rok 2009 (daň na úhradu) vo výške 1.004,04 Eur.

Krajský súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že správca dane pri aplikovaní ustanovenia § 42 ods. 2 zákona o dani z príjmov musí pri výpočte dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie postupovať len podľa odseku 6, a nie aj podľa odseku 5 citovaného paragrafu tohto zákona, pretože tak ako uviedol právny zástupca žalobcu na pojednávaní, by sa podľa neho jednalo o nepripustný rozširujúci výklad zákona. Krajský súd v súvislosti s touto argumentáciou žalobcu vyslovil názor, že aj keď ustanovenie § 42 ods. 2 zákona o dani z príjmov odkazuje pri výpočte dane za predchádzajúce obdobie na odsek 6, je prípustná aplikácia aj odseku 5 citovaného paragrafu tohto zákona, a to v prípade, ak sa daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie týkala len časti zdaňovacieho obdobia. Podľa krajského súdu sa nejedná o rozširujúci výklad zákona, pre ktorý je charakteristické to, že by sa zákon mal vzťahovať aj na iné prípady, než aké sú výslovne v zákone uvedené. Ustanovenie § 42 ods. 6 zákona o dani z príjmov predpokladá trvanie celého zdaňovacieho obdobia a len upravuje, čo sa rozumie daňou v celom predchádzajúcom zdaňovacom období. Podľa krajského súdu, ak sa daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie týkala len časti zdaňovacieho obdobia, je namieste aplikovať § 42 ods. 6 v spojení s § 42 ods. 5 citovaného zákona, pretože ustanovenie § 42 ods. 5 bližšie (osobitne) upravuje takúto situáciu a daňovníkovi ukladá pre tento prípad povinnosť pre účely platenia preddavkov na dani vypočítať si daňovú povinnosť za celé zdaňovacie obdobie stanoveným postupom. Nejedná sa o rozširujúci výklad zákona, ale o aplikovanie zákona, vzhľadom na zistený skutkový stav. Krajský súd vychádza z toho, že platenie štvrťročných preddavkov na bežné zdaňovacie obdobie sa odvíja od výšky dane v predchádzajúcom zdaňovacom období, pričom v prípade, ak by sa táto daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie týkala len časti zdaňovacieho obdobia, vypočíta sa daňová povinnosť za celé predchádzajúce zdaňovacie obdobie, a to spôsobom stanoveným zákonom v § 42 ods. 5 druhá veta zákona o dani z príjmov. Ohľadne spôsobu určenia výšky preddavkov na daň sa krajský súd stotožnil s tvrdením žalovaného, že zistená výška dane za celé predchádzajúce zdaňovacie obdobie nie je totožná so sumou dane zistenej daňovou kontrolou za zdaňovacie obdobie 2009, pretože kontrolované bolo len zdaňovacie obdobie siedmich mesiacov, za ktoré podal daňový subjekt daňové priznanie na daň z príjmov právnických osôb za rok 2009. Takto zistená výška dane za celé predchádzajúce zdaňovacie obdobie, z rovnakých dôvodov, nie je totožná ani s daňou uvedenou v daňovom priznaní.

Námietku žalobcu o nepreskúmateľnosti napadnutých rozhodnutí z dôvodu neuvedenia odkazu v napádaných rozhodnutiach na § 42 ods. 5 zákona o dani z príjmov a nedostatočnom odôvodnení, prečo správca dane postupoval pri zisťovaní výšky dane v predchádzajúcom zdaňovacom období namietaným spôsobom, krajský súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Krajský súd považoval za dostatočné, že postup výpočtu a jeho objasnenie výšky dane predchádzajúceho zdaňovacieho obdobia, absentujúci v prvostupňových rozhodnutiach správcu dane, dostatočne vysvetlil žalovaný v rozhodnutiach vydaných v rámci odvolacieho daňového konania. Skutočnosť, že ani v druhostupňových rozhodnutiach žalovaný neuviedol výslovný odkaz na konkrétne ustanovenie zákona, podľa ktorého správca dane a žalovaný postupovali pri výpočte dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, krajský súd nepovažoval za vadu spôsobujúcu nezákonnosť preskúmaných rozhodnutí, na ktorú by mal pri rozhodovaní prvostupňový

súd povinnosť prihladať. Podľa názoru krajského súdu zrušením rozhodnutí žalovaného a vrátením mu vecí na ďalšie konanie, len z dôvodu neuvedenia konkrétneho zákonného ustanovenia v správnych rozhodnutiach ohľadom spôsobu výpočtu dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie pre účely zistenia výšky štvrťročných preddavkov na dani na bežné zdaňovacie obdobie, by sa jednalo o formalistické rozhodnutie súdu. V tejto súvislosti krajský súd uviedol, že sudy nezrušujú rozhodnutia len z dôvodu, aby sa zopakoval určitý proces, či odstránili formálne nedostatky rozhodnutí za predpokladu, že by odstránenie takýchto väd neprinieslo pre žalobcu iné priaznivejšie rozhodnutie.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol tak, že podľa § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) neúspešnému žalobcovi uplatnené právo na náhradu trov konania nepriznal. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f) OSP domáhajúc sa, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok zmenil tak, že vyhovie jeho žalobnému petitu a zruší napádané rozhodnutia oboch stupňov a žalobcovi prizná náhradu trov prvostupňového a odvolacieho súdneho konania v sume 1 683,88 Eur.

Žalobca odvolaním napáda rozsudok krajského súdu z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia prejednávanej veci vo vzťahu k ústavne nekonformnému výkladu (čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky) a aplikácii ustanovenia § 42 ods. 2, ods. 5 a ods. 6 zákona o dani z príjmov daňovými orgánmi, ktoré preskúmanými rozhodnutiami ukladajú žalobcovi povinnosť platiť preddavky na daň z príjmov, hoci mu zákon takúto povinnosť neukladá.

Žalobca s poukazom na znenie § 42 ods. 2 zákona o dani z príjmov považuje za zrejmy výklad, že povinnosť platiť preddavky na daň z príjmu právnickej osoby vznikne len osobe, ktorej daň v predchádzajúcom zdaňovacom období vypočítaná podľa odseku 6 presiahla 1 659,70 Eur, pričom podľa žalobcu zo znenia odseku 6 (§ 42 ods. 6 zákona o dani z príjmov) vyplýva, že sa jedná o daň uvedenú v daňovom priznaní za predchádzajúce zdaňovacie obdobie. Žalobca namieta, že v daňovom konaní s odvolaním sa na jeho daňové priznanie dane z príjmov právnických osôb za rok 2009 opätovne poukazoval na skutočnosť, že daň z príjmov za predchádzajúce zdaňovacie obdobie vypočítaná podľa § 42 ods. 6 zákona o dani z príjmov dosiahol vo výške 1 004,04 Eur. Vzhľadom k tomu, že jeho daňová povinnosť za predchádzajúce zdaňovacie obdobie nepresiahla minimálnu výšku dane stanovenú v sume 1 659,70 Eur ako podmienku na vznik povinnosti platiť preddavky na daň z príjmov právnických osôb, žalobca má za to, že mu nevznikla povinnosť platiť preddavky na túto daň na nasledujúce zdaňovacie obdobie roku 2010. Žalobca sa nestotožňuje s právnym názorom krajského súdu, že povinnosť platiť preddavky na tento druh dane vzniká daňovníkom, ktorí určia svoju daňovú povinnosť za predchádzajúce zdaňovacie obdobie podľa § 42 ods. 5 zákona o dani z príjmov.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu zo dňa 22.06.2012 navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok prvostupňového súdu v celom rozsahu potvrdil, pretože žalobca v odvolaní neuvádza žiadne nové dôkazy a argumenty, ktoré by preukázali nezákonnosť postupu daňových orgánov. V odôvodnení svojho petitu opätovne zotrváva na právnom názore uvedenom vo svojom vyjadrení k podanej žalobe. Z vyjadrenia žalovaného vo vzťahu k nesprávnemu aplikovaniu zákona o dani z príjmov pri určovaní povinnosti žalobcu platiť preddavky na daň z príjmov právnických osôb na rok 2010 vyplýva, že správca dane bral do úvahy skutočnosť, že žalobca v roku 2009 podnikal 7 mesiacov a preto prvostupňový daňový orgán postupoval pri výpočte sporných preddavkov podľa § 42 ods. 5 zákona o dani z príjmov, keď podľa uvedeného zákonného ustanovenia pre účely určenia preddavkov vypočítal žalobcovi daň z príjmov za celé zdaňovacie obdobie spôsobom uvádzaným v citovanom ustanovení.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP); odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 59 ods. 2 Ústavy dane a poplatky možno ukladať zákonom alebo na základe zákona.

Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Podľa § 250i ods. 3 OSP na vady konania pred správnym orgánom sa prihliada, len ak vzniknuté vady mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 250ja ods. 3 OSP, ak odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie správneho orgánu v medziach žaloby nie je v súlade so zákonom a súd prvého stupňa žalobu zamietol, môže rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť tak, že zruší rozhodnutie správneho orgánu a vráti vec žalovanému správneho orgánu na ďalšie konanie.

Podľa § 2 ods. 1 zákona o správe daní v daňovom konaní sa postupuje v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, chránia sa záujmy štátu a obcí a dbá sa pritom na zachovávanie práv a právom chránených záujmov daňových subjektov a ostatných osôb zúčastnených v daňovom konaní.

Podľa § 30 ods. 3 zákona o správe daní rozhodnutie obsahuje odôvodnenie, ak tak ustanovuje tento zákon. V odôvodnení sa uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom rozhodnutia, aké úvahy ovplyvnili hodnotenie dôkazov a použitie právnych predpisov, na základe ktorých sa rozhodovalo.

Podľa § 30 ods. 7 zákona o správe daní rozhodnutie, ktorým sa daň vyrubuje odchyľne od priznania, hlásenia, dohody alebo iného oznámenia, musí obsahovať odôvodnenie.

Podľa § 30 ods. 8 zákona o správe daní rozhodnutie o riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkoch musí obsahovať odôvodnenie. Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa navrhovateľovi vyhovuje v plnom rozsahu.

Podľa § 35b ods. 3 zákona o správe daní proti rozhodnutiu o vyrubení sankčného úroku sa možno odvolať.

Podľa § 42 ods. 2 zákona o dani z príjmov daňovník, ktorého daň v predchádzajúcom zdaňovacom období vypočítaná podľa odseku 6 presiahla 1 659,70 Eur a nepresiahla 16 596,96 Eur, platí štvrtročné preddavky na daň na bežné zdaňovacie obdobie, a to vo výške 1/4 dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie. Štvrtročné preddavky na daň sú splatné do konca príslušného kalendárneho štvrtroka. Daňovník vyrovná celoročnú daň v lehote na podanie daňového priznania.

Podľa § 42 ods. 5 zákona o dani z príjmov, ak sa daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie týkala len časti zdaňovacieho obdobia, je daňovník pri platení preddavkov na daň povinný vypočítať si daňovú povinnosť za celé predchádzajúce zdaňovacie obdobie. Výpočet sa vykoná tak, že daň za časť predchádzajúceho zdaňovacieho obdobia sa vydolí počtom mesiacov odo dňa vzniku daňovníka do konca tohto zdaňovacieho obdobia a vynásobí sa dvanástimi. Ak daňovník existoval v predchádzajúcom zdaňovacom období menej ako tri mesiace, platí preddavky na daň na základe predpokladanej dane, ktorej výšku je povinný nahlásiť do konca tretieho mesiaca zdaňovacieho obdobia, na ktoré sú platené preddavky na daň, pričom preddavky na daň za toto obdobie sú splatné v termíne, v ktorom je povinný nahlásiť predpokladanú daň.

Podľa § 42 ods. 6 zákona o dani z príjmov daňou za predchádzajúce zdaňovacie obdobie sa rozumie daň vypočítaná zo základu dane zníženého o daňovú stratu uvedeného v daňovom priznaní podanom za zdaňovacie obdobie bezprostredne predchádzajúce zdaňovaciemu obdobiu, na ktoré sú platené preddavky na daň, pri použití sadzby dane podľa § 15 platnej v zdaňovacom období, na ktoré sú platené preddavky na daň, znížená o úľavy vyplývajúce z tohto zákona, znížená o zápočet dane zaplatenej v zahraničí a o daň vybranú podľa § 43 odpočítavanú ako preddavok na daň.

Odvolací súd z obsahu súdneho spisu zistil, že žalobca na pojednávaní pred krajským súdom poukázal na nemožnosť namietat postup daňových orgánov, ktorým určili daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, podľa ustanovenia § 42 ods. 5 zákona o dani z príjmov, pretože daňové orgány toto ustanovenie zákona v napádaných rozhodnutiach neuviedli. Žalobca sa vyjadril, že to nevedel preskúmať a v dôsledku toho nemal ani možnosť to namietat v odvolaní alebo v žalobe. Namietal postup správcu dane pri aplikácii § 42 zákona o dani z príjmov odvolávajúc sa na § 42 ods. 2 citovaného zákona, podľa ktorého pri výpočte dane, výška ktorej sa stáva podkladom pre vznik povinnosti pre platenie štvrtročných preddavkov na daň z príjmov, sa má vypočítať podľa ods. 6, a nie podľa ods. 5 citovaného ustanovenia, pričom iný výklad by bol rozširujúci, nad rámec zákona. Na uvedenú námietku žalovaný na pojednávaní reagoval, že rozhodnutia daňových orgánov považuje za zrozumiteľné a preskúmateľné, i keď v nich nebol uvedený výslovný odkaz na ustanovenie § 42 ods. 5 zákona o dani z príjmov, pretože v rozhodnutiach bolo uvedené jeho znenie a tabuľky v prvostupňových rozhodnutiach. Z obsahu napádaných rozhodnutí oboch stupňov vyplýva, že v nich nie je výslovne poukázané na zákonné ustanovenie § 42 ods. 5 zákona o dani z príjmov, ani jeho citácia s odôvodnením jeho použitia v danom prípade pri výpočte dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie pre účely určenia výšky preddavkov na daň, potrebných k výpočtu rozhodnutiami určených sankčných úrokov za nezaplatenie sporných štvrtročných preddavkov na daň z príjmov žalobcu na rok 2010.

Odôvodnenie a vysvetlenie postupu správcu dane pri výpočte výšky preddavkov na daň použitím uvedeného zákonného ustanovenia žalovaný po prvý krát spomenul až vo svojom vyjadrení k podanej žalobe. Z uvedeného dôvodu žalobca až na pojednávaní pred prvostupňovým súdom vzniesol námietku smerujúcu proti takémuto postupu a argumentáciu smeroval na spornú aplikáciu ustanovenia § 42 ods. 5 zákona o dani z príjmov pri výpočte dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie pre účely určenia výšky preddavkov na daň ako i nedostatočnosť odôvodnenia rozhodnutí oboch stupňov.

Preskúmané prvostupňové rozhodnutia správcu dane svojim enunciatom určujú žalobcovi peňažnú povinnosť z titulu porušenia zákonnej povinnosti spočívajúcej v nezaplatení preddavkov na daň, ktorej vznik závisí od zistenia výšky dosiahnutej daňovej povinnosti žalobcu za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, v spojení s použitým zákonom určeného spôsobu výpočtu výšky štvrtročného preddavku v prípade, že žalobca vykonával podnikateľskú činnosť len časť zdaňovacieho obdobia, v tomto prípade sedem mesiacov.

Rozhodnutia daňového orgánu, autoritatívne určujúce žalobcovi povinnosti zaplatiť peňažnú sankciu za porušenie administratívnej povinnosti, zasahujú do súkromnej sféry a majetkových práv žalobcu. Preto zákon na takéto rozhodnutia kladie nároky dôkladného odôvodnenia spočívajúceho v presvedčivom a zrozumiteľnom vysvetlení splnenia zákonných podmienok a dôvodu na uloženie sankcie a spôsobu jej výpočtu.

Zásada zákonnosti vyplývajúca z čl. 2 ods. 2 Ústavy a ovládajúca rozhodovaciu činnosť správnych orgánov, daňových nevynímajúc (§ 2 ods. 1 zákona o správe daní), je premietnutá aj do zákonného ustanovenia upravujúceho náležitosti, resp. esenciálny obsah odôvodnenia rozhodnutia daňového orgánu určujúceho daňovníkovi zaplatenie peňažnej povinnosti, či už z titulu určenia daňovej povinnosti alebo peňažnej sankcie za porušenie zákona (§ 30 ods. 3 zákona o správe daní). Okrem uvedenia zistených skutočností a dôkazov, ktoré boli podkladom na vydanie rozhodnutia, uvedenia úvah ovplyvňujúcich ich vyhodnotenie správcou dane, uvedenie použitia právnych predpisov, na základe ktorých sa rozhodovalo, je neopomenuteľnou súčasťou a povinnou náležitosťou presvedčivého, zrozumiteľného a zákonného rozhodnutia. Kritérium náležitého odôvodnenia rozhodnutia nie je dôležité len z hľadiska dosiahnutia dobrovoľného plnenia povinností účastníkom konania, ktoré mu boli rozhodnutím uložené, ale i z dôvodu zabezpečenia kontroly zákonnosti samotného rozhodnutia a postupu správneho orgánu, ako i z dôvodu zabezpečenia účinnej obrany účastníka proti rozhodnutiu.

V tomto ohľade nemôže tabuľka, vypovedajúca o spôsobe výpočtu uloženého sankčného úroku, avšak bez uvedenia spôsobu výpočtu dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, nahradiť poukaz a citáciu zákonného ustanovenia, podľa ktorého správca dane postupoval, keď pre účely určenia výšky preddavkov na daň vychádzal, pre žalobcu z výšky dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie odlišnej od tej, ktorú si sám žalobca priznal v daňovom priznaní.

Taktiež nemožno súhlasiť s názorom krajského súdu o preskúmateľnosti napadnutých rozhodnutí správcu dane z dôvodu, že žalovaný v druhostupňových rozhodnutiach dostatočne vysvetlil postup správcu dane pri výpočte štvrtročných preddavkov na daň, hoci krajský súd konštatoval, že žalovaný

taktiež vo svojich rozhodnutiach neuviedol zákonné ustanovenie § 42 ods. 5 zákona o dani z príjmov použité pri stanovení výšky dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie. Naznačeným postupom nie je možné konvalidovať nezákonnosť prvostupňového rozhodnutia spočívajúcu v jeho nedostatočnom odôvodnení a tým odňať možnosti dotknutého daňovníka účinne namietať nesprávnosť, pre určenie sankčného úroku relevantného výpočtu, v konečnom dôsledku s dopadom na splnenie zákonných podmienok na vznik povinnosti platenia štvrtročných preddavkov na daň z príjmov žalobcu.

Vzhľadom na vyššie uvedené v spojení s citovanými ustanoveniami zákonov Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, po preskúmaní napadnutých rozhodnutí oboch stupňov, rozhodol podľa § 250ja ods. 3 veta prvá OSP v spojení s § 250j ods. 2 písm. d) OSP tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Prihliadol na skutočnosť, že prvostupňové rozhodnutia sú nepreskúmateľné pre ich nedostatočné a nezrozumiteľné odôvodnenia, ktorými správca dane a ani žalovaný, ani v rozhodnutí o odvolaní, žalobcovi jednoznačne nevysvetlili zákonnosť ich postupu pri ukladaní peňažnej sankcie. Preto sa odvolací súd vecnou stránkou sporu v tomto štádiu konania nezaoberal.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 OSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania pozostávajúcich zo súdnych poplatkov (4 x 66 Eur - podané 3 žaloby a odvolanie) a náhrady trov právneho zastúpenia, a to odmeny advokáta, náhrady hotových výdavkov, cestovného a náhrady za stratu času advokáta za právne služby podľa § 11 ods. 4, § 13 ods. 3, § 15, § 16 a § 17 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Odmena právneho zástupcu pozostávala z dvoch úkonov právnej služby poskytnutých v roku 2012 (za prevzatie a prípravu právneho zastupovania a podania žalôb proti trom rozhodnutiam žalovaného, t. j. 6 x 127,16 Eur), plus 3 x režijný paušál á 7,63 Eur, z dvoch úkonov právnej služby vykonaných v roku 2012 so zvýšenou tarifnou odmenou podľa § 13 ods. 3 vyhláška, a to za účasť na pojednávaní dňa 25.04.2012 a podanie odvolania dňa 11.06.2012 (2 x 169,55 Eur - základná sadzba tarifnej odmeny určenej podľa § 11 ods. 4 vyhlášky zvýšená o 1/3 tejto základnej sadzby tarifnej odmeny), plus 2 x režijný paušál á 7,63 Eur a náhrady cestovného za cestu na pojednávanie dňa 25.04.2012, vrátane amortizácie motorového vozidla, v sume 70,34 Eur (Poprad - Banská Bystrica a späť 260 km, osobným motorovým vozidlom SUBARU IMPREZA, EČ S., priemerná spotreba 5,9 l/100 km, cena nafty 1,484 Eur/l), náhrady za stratu času 1 hod. á 12,71 Eur (8 x 12,71 = 101,68 Eur). Trovy konania v celkovej výške sú 1 599,12 Eur. Odvolací súd znížil sumu žalobcom uplatnenej odmeny advokáta za dva právne úkony v spojených veciach, nakoľko odmena bola uplatnená základnou sadzbou tarifnej odmeny zvýšenou o 2/3 tejto základnej sadzby tarifnej odmeny, namiesto o 1/3 tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 13 ods. 3 vyhlášky.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.